وتاری سودانی لە لوتکەی ئاشتی قاهیرەی 2023دا

محەممەد شیاع سودانی سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران ئەمڕۆ شەممە جەختیکردەوە کە عێراق بە توندی هەوڵەکانی چۆڵکردنی کەرتی غەززە لە گەلەکەی ڕەتدەکاتەوە، ئەمەش ئاماژەیە بۆ ئەوەی عێراق دواناکەوێت لە پێشکەشکردنی هەر جۆرە هاوکارییەکی ئەگەری بە کەرتی غەززە. سەرۆك وەزیران لە وتارەکەیدا لە لوتکەی ئاشتی قاهیرەی 2023دا بەپێی بەیاننامەیەکی نووسینگەی ڕاگەیاندنی خۆی وتی: گەلی فەلەستین بە ئامانجگرتنی خەڵکی مەدەنی لە کۆمەڵگەی نیشتەجێبوون و کڵێسا و نەخۆشخانەکاندا دەخرێنە ژێر پرۆسەیەکی جینۆسایدەوە،دەرکەوت کە کۆمەڵکوژی نەخۆشخانەی (معەمەدانی) ڕووخساری ڕاستەقینەی داگیرکاری زایۆنیستی نیشان دا و مەبەستەکانی کە لە هەموو هێڵە سوورەکان تێپەڕی.

ئاماژەی بەوەشدا: ئەوەی روودەدات جەنگی تەواوە کە بەکوشتنی خەڵکی بێ دیفاع و سەپاندنی گەمارۆیەکی خنکێنەرە بەسەر ئەوەی لەژیانیان ماوەتەوە ،ئەستەمە بەووشە وێنا بکرێت کە رۆژانە چی روودەدات لە دڕندایەتی و کۆمەڵوژی وناشتنی بەتاوانەکان لەژێر دار وبەردی ماڵەکانیان لەسەر زەوی یەکەم ئاوارەبوونیان لەرۆژانی نەکبە لە ساڵی 1948. جەختیشی لەوە کردەوە : کە ئەمڕۆ غەززە تاقیکردنەوەیەکی نوێ بۆ نەزمی جیهانی پێکدەهێنێت، کە چەندین جار شکستی هێناوە لە جێبەجێکردنی بەهاکانی مرۆڤایەتی و دادپەروەری و ئازادی کە داوای دەکات و فەلەستین شایەتحاڵێکی زیندووە بۆ ئەم

شکستە، ئاماژەی بەوەشکرد کاتی ئەوە هاتووە کۆتایی بەم داگیرکارییە ڕقاوییە بهێنرێت و ئازارەکانی گەلی فەلەستین ڕابگرین. سەرۆك وەزیران لە درێژەی قسەکانیدا وتی: نادادپەروەری ئاشتییەکی بەردەوام بەرهەم ناهێنێت و هیچ ڕێگەیەك نییە بۆ گەیشتن بە ئاسایش و کۆتاییهێنان بە توندوتیژی جگە لە لابردنی هۆکارەکانی، دیارترینیان داگیرکاری و سیاسەتەکانی هەڵاواردنی ڕەگەزییە و کە قەوارەی زایۆنی بەردەوامە لە پێشێلکردنی یاساکان، لەوانەش یاساکانی جەنگ، و ئەوەش کاریگەری لەسەر ئاسایشی نێودەوڵەتی و بڵاوبوونەوەی ململانێکان دەبێت لەسەر ئاستی ناوچەیی. ناوبراو ئاماژەی بەوەدا : کە داگیرکاری بەردەوامە لە پێشێلکردنی ڕێککەوتننامەی سێیەمی جنێڤ سەبارەت بە دیلەکانی جەنگ و ڕێککەوتننامەی چوارەم کە پارێزگاری لە خەڵکی مەدەنی لە ناوچە داگیرکراوەکان دابین دەکات، ئاماژەی بەوەشکرد کە کیانەکەی زایۆنی بەردەوامە لە پێشێلکردنی پەیمانی نێودەوڵەتی مافە مەدەنییەکان و جاڕنامەی جیهانی مافەکانی مرۆڤ، و زیاتر لە 78 بڕیارنامەی ئەنجومەنی ئاسایش پەیوەست بەو پرسی فەلەستینی. ئاماژەی بەوەشکرد : ئەگەر ڕێز لە بڕیارنامە نێودەوڵەتییەکان بگیرایە و دەزگا نێودەوڵەتییەکان بەرپرسیارێتی خۆیان لە ئەستۆ بگرتایە، پرسی فەلەستین نەدەگەیشتە ئەم هەلومەرجە کارەساتبارانە،عێراق بە توندی هەوڵەکانی چۆڵکردنی کەرتی غەززە لە گەلەکەی ڕەتدەکاتەوە و هیچ بوارێك نییە بۆ چۆڵکردنیی کەرتی غەززە، باسی نیشتەجێکردن دەکەن، یان دروستکردنی کەمپی پەنابەران و هیچ شوێنێك بۆ فەلەستینییەکان نییە جگە لە خاکەکەیان. سودانی جەختی لە پەیوەستی ئاگربەستی دەستبەجێ و کردنەوەی دەروازە سنوورییەکان و ڕێگەدان بە چوونە ژوورەوەی یارمەتییە مرۆییەکان و کەرەستەی فریاگوزاری و دواتر کارکردن بۆ دەستبەرکردنی ئاڵوگۆڕێکی سەلامەت و هەمەلایەنەی زیندانیان و دەستبەسەرکراوان، جەختی لەوە کردەوە کە پەیوەستە هەوڵەکان بدرێن بۆ ئەوەی گەمارۆی کەرتی غەززە بە تەواوی هەڵبگیرێت بۆ ئەوەی دەنیابن لەوەی کارەساتەکە دووبارە نەبێتەوە. ناوبراو داوای دامەزراندنی سندوقێك بۆ پشتیوانی و ئاوەدانکردنەوەی کەرتی غەززەی کرد و عێراقیش دواناکەوێت لە پێشکەشکردنی هاوکارییەکان ، جەختیشی لەوە کردەوە کە دەبێت هەڵوەشاندنەوەی پرسی فەلەستین و هەوڵدان بۆ ناشتنی بوەستێنرێت، و نەخێر مرۆڤ مافی ئاشتبوونەوە، سازشکردن، یان بەخشینی هەیە بەناوی گەلی فەلەستین، چونکە فەلەستینییەکان خاوەنی زەوی و پرسەکەن. ڕوونیشی کردەوە : کە شەرعیەتی نێودەوڵەتی و لەگەڵ ئەوەشدا هەموو گەلانی ئازاد، هێشتا داوای دەوڵەتێکی فەلەستینی دەکات کە قودس پایتەختی خۆی بێت، نەك بە هۆی نیشتەجێبوونەکانەوە لەت بکرێت، یان بەهۆی پێچینەوە و سیاسەتی برسیکردنەوە زەلیل بکرێت، و بەردەوامبوون لە پشتگوێخستنی مافە ڕەواکانی گەلی فەلەستین تەنیا توندوتیژی و توندڕەوی زیاتر بەرهەم دەهێنێت و ناسەقامگیری زیاتر لە ناوچەکە و جیهاندا بەرهەم دەهێنێت.